

2011-11-09

Dnr 43-2011:1248

Emmaboda kommun
kommunen@emmaboda.se

Rektorena vid Vilhelm Mobergsgymnasiet
bo.oscarsson@emmaboda.se
thomas.claesson@emmaboda.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Vilhelm Mobergsgymnasiet
i Emmaboda

Tillsyn i Vilhelm Mobergsgymnasiet

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Emmaboda hösten 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Vilhelm Mobergsgymnasiet besöktes den 28 september 2011.

Av nationell statistik framgår att resultaten för elever med slutbetyg från Vilhelm Mobergsgymnasiet när det gäller behörighet till universitet och högskola och genomsnittlig betygspoäng hävdar sig väl i jämförelse med riket. Andelen som når målen för slutbetyg behöver dock öka inom Samhällsvetenskapsprogrammet och Industriprogrammet.

Det systematiska kvalitetsarbetet måste också förbättras som ett led i de åtgärder som behöver vidtas för att förbättra måluppfyllelsen. Det saknas en analys och en beskrivning på skolnivå av de utvärderingar som görs. En beskrivning som kan påvisa behovet av prioriterade åtgärder. Vidare behövs insatser för att säkerställa att behovet av särskilt stöd sker skyndsamt och att samverkan med elevhälsan fungerar i enlighet med författningen.

Skolan erbjuder en studiemiljö som är lugn och trygg vilket skapar förutsättningar för eleverna att fokusera på utbildningen. Rektorerna måste dock säkerställa att skolan har en plan mot kränkande behandling som utgår från varje verksamhet.

Skolans process för att säkerställa en likvärdig bedömning med uppföljning av skriftliga prov genom dialog med elever och användandet av externa kollegor som medbedömare och deltagare i diskussioner om bedömning och betygssättning framstår som ett gott exempel.

Det är väsentligt att rektorerna säkerställer att alla lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Detta inbegriper även de lärare som endast ansvarar för undervisningen inom det individuella valet.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Vilhelm Mobergsgymnasiet i Emmaboda måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Emmaboda kommun att senast den 30 mars 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero (6 kap. i skollagen).

I detta ingår att:

- det för varje verksamhet finns en plan mot kränkande behandling

Särskilt stöd

I de fall det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås säkerställer inte rektorerna att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd (3 kap. skollagen).

I detta ingår att:

- rektorerna ska förtydliga skolans process för särskilt stöd i syfte att säkerställa att utredningen sker skyndsamt och att åtgärdsprogram utarbetas samt följs upp i enlighet med författningen,

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorerna tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten och omsätter inte heller resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen

2011-11-09

4 (9)

Dnr 43-2011:1248

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen (4 kap. skollagen och Läroplanen för gymnasieskolan Lgy 11 och läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94).

I detta ingår att:

- vidta åtgärder för att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet så att det tydligare framgår hur en analys har lett till prioriterade insatser i syfte att höja måluppfyllelsen utifrån skolan som helhet.

Personalkompetens

Alla lärare vid skolenheten har inte utbildning för den undervisning de bedriver.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Personalkompetens (2010 års skollag 2 kap. 13 § och förordning om legitimation för lärare och förskollärare).

I detta ingår att:

- rektorerna måste säkerställa att de lärare som ansvarar för kurserna inom det individuella valet har utbildning för den undervisning de bedriver,

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Nationell statistik för 2010 visar att Vilhelm Mobergsgymnasiet presterar en genomsnittlig betygspoäng på 14,8 vilket är högre än motsvarande värde i riket (14,0). Den genomsnittliga betygspoängen för de nationella programmen ligger över eller i paritet med riket.

Andelen elever som når behörighet till universitet och högskola av de elever som får slutbetyg är för NV och SP större än motsvarande andel i riket. Andelen elever inom Industriprogrammet av de elever som fick slutbetyg och som når denna behörighet är betydligt över motsvarande program i riket, 100 procent mot 72 procent i riket.

Andelen elever i Teknikprogrammet som når behörighet till universitet och högskola är i paritet med riket.

Andelen elever som fullföljde utbildningen, dvs. får slutbetyg inom fyra år 2010 visar olika resultat för programmen. Teknikprogrammet presterade bäst resultat med 100 procent av eleverna som når målen för slutbetyg inom fyra år medan Samhällsvetenskapsprogrammet och Industriprogrammet nådde upp till 80 respektive 83 procent. Andelen elever i Samhällsvetenskapsprogrammet som fullföljde utbildningen inom fyra år varierade under perioden 2005–2009 mellan 46,7 och 68,4 procent. För Naturvetenskapsprogrammet saknas nationell statistik när det gäller andelen med slutbetyg inom fyra år eftersom elevantalet var färre än tio elever.

2011-11-09

5 (9)

Dnr 43-2011:1248

Skolinspektionen konstaterar att de elever som når målen för slutbetyg också når resultat som ligger över eller på samma nivå som riket i övrigt. Andelen elever som når målen för slutbetyg inom fyra år behöver dock öka då en femtedel av eleverna inom Samhällsvetenskaps-programmet och knappt en femtedel av eleverna inom Industriprogrammet inte når detta mål.

Skolans egen statistik över andelen elever som har studerat inom individuella program visar att flertalet elever efter ett år har gått över till nationella program.

Skolinspektionen bedömer sammanfattningsvis att alla elever, trots skolans ansträngningar, inte når målen för slutbetyg inom fyra år och därmed inte behörighet till universitet- och högskolestudier.

Av intervjuer med lärare och elever och utifrån svaren från Skolinspektionens enkäter framgår att skolan erbjuder en miljö som präglas av trygghet och studiero och ger eleverna möjligheter att fokusera på målen för utbildningen. Eleverna blir delaktiga i planeringen och har inflytande på undervisningen.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling. Av planen framgår dock inte tydligt att den omfattar alla verksamheter.

Författning:

6 kap. 8 § skollagen

Lgy 11, 2.2 Normer och värden / Lpf 94, 2.2 Normer och värden

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

I de fall det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås säkerställer inte rektorerna att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Skolan har redovisat en beskrivning av processen för särskilt stöd. Av intervjuer framgår dock att det inte alltid är tydligt vem som ska upprätta åtgärdsprogram och vem som ansvarar för uppföljningen. Tillsynen visar också att rutinerna för samverkan med

2011-11-09

6 (9)

Dnr 43-2011:1248

elevhälsan inte är tydliga. Det finns en skolsköterska placerad på skolan men när det gäller övriga kompetenser inom elevhälsan har Emmaboda kommun en gemensam organisation som omfattar både grundskolan och gymnasieskolan. Av intervjuer med lärare och rektorerna framgår att det ibland brister när det gäller samverkan med elevhälsan och rektorernas ansvar att skyndsamt utreda behovet av särskilt stöd. Åtgärder behöver vidtas för att säkerställa att rutinerna är tydliga och att samverkan med elevhälsan främjar utredning och insatser för att erbjuda särskilt stöd till gymnasieskolans elever.

Vidare visar granskningen av åtgärdsprogrammen att de till stora delar lever upp till författningens krav, men det framgår inte alltid hur de genomförda insatserna ska utvärderas trots att detta poängteras i skolans processbeskrivning.

Författning:

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorerna tar inte ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen

Motivering:

Av dokumentation och intervjuer framgår att skolan på flera sätt gör uppföljningar och utvärderingar. Skolan har bl.a. redovisat resultat från enkäter som årligen besvaras av eleverna och av intervjuer med lärare framgår att det görs utvärderingar av kurser. Av skolans kvalitetsredovisning framgår att skolan gör jämförelser mellan resultatet på de nationella kursproven och kursbetygen. Förutom detta är det svårt att se några uppföljningar av kunskapsresultatet som bildar utgångspunkt för åtgärder. De åtgärder för utveckling som beskrivs handlar om inflytande, stödfrågor, jämställdhet, kvalitetsarbete och organisation. Det redovisas t.ex. inga tydliga åtgärder som kan leda till att andelen med slutbetyg inom fyra år ökar på de program som beskrivits under avsnittet som behandlar måluppfyllelsen. Det saknas således sammanställningar av resultaten och medföljande analys på skolnivå som kan vara utgångspunkt för prioriterade åtgärder i syfte att förbättra måluppfyllelsen.

Författning:

4 kap. 4–6 skollagen

Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar/Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

2011-11-09

7 (9)

Dnr 43-2011:1248

Bedömningsområde: Personalkompetens

Bedömning:

Alla lärare vid skolenheten har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Motivering:

Av dokumentstudier och intervjuer framgår att de lärare som undervisar i ämnet musik inom ramen för det individuella valet inte har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författning:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

33 § lag om införande av skollagen (2010:801).

Bakgrund

Beskrivning av Vilhelm Mobergsgymnasiet

Skolan erbjuder sex nationella program; Industri-, Naturvetenskaps-, Samhällsvetenskaps- och Teknikprogrammet samt Ekonomiprogrammet och Humanistiska programmet. De två sistnämnda enligt den nya gymnasieskolan Gy 2011. Skolan erbjuder också introduktionsprogram med preparandprogram och språkin introduktion. De flesta programmen är förlagda till huvudbyggnaden centralt i Emmaboda. Industriprogrammet, kallat Industritekniskt program i skolans information, och introduktionsprogrammet har sin verksamhet förlagd till Lindås. Elever som studerar inom ramen för språkin introduktion har sin undervisning i huvudbyggnaden i Emmaboda. Skolan hade vid tillsynsbesöket 197 elever.

Skolledningen består av två rektorer varav en är ansvarig för Ekonomiprogrammet, Humanistiska programmet, Naturvetenskapsprogrammet, Samhällsvetenskaps- och Teknikprogrammet och en är ansvarig för Industriprogrammet och Introduktionsprogrammet.

Enligt 2010 års skollag ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Huruvida den nya lydelsen i 2010 års skollag får konsekvenser för organiseringen av gymnasieskolan i Emmaboda kommun behandlas i det övergripande beslutet för skolväsendet i Emmaboda kommun. Se vidare i kommunbeslutet för Emmaboda kommun.

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Robert Holmblad och Sofia Lindstrand deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Anders Kennberg
Undervisningsråd/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning kommunen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut).

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning. Alla beslut kompletteras med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för kommunen. Företrädare för kommunen ges också möjlighet att ta del av och att lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektorerna ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).